

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Veturinih h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Zopet „piruhi“.

(Odgovor „Soči“ na članek Hotel „Union“ — Hotel „Südbahn“.)

Leta 1903 je kupila „Trgovsko-obrtna zadruga“ od južne železnice „Südbahnhotel“ za 250 tisoč K, in sicer je plačala za poslopje 190.021,21 K, za inventar 51.388,59 K, mešetarina pa je znašala 8.600 K.

„Soča“ je sicer razobnala to kupčijo za „najlepši velikonočni piruh, ki je osrečil goriške Slovence,“ ali kupci niso vedeli, kaj naj bi s piruhom začeli. Izprva so nameravali hotel opustiti ter poslopje prirediti za „Trgovski dom“ in druga zasebna stanovanja. „Soča“ je pisala o tem načrtu: „Južna železnica je zabila v „Südbahnhotel“ nad pol milijona kron. Umeje se, da mi ne bomo imeli ondi hotela. Gorica ni mesto za tako ogromno podjetje, ker mestna uprava ni storila za napredek mesta nikdar nič pametnega, da bi prihajali semkaj bogati tuji ter polnili ta ogromni hotel. Koncem maja je s hotelom pri koncu. Tje se preseli „Trgovska zadruga“ in poleg nje bo dovolj prostora za razna naša društva, v dveh nadstropjih pa bo cela vrsta stanovanj, katera sama bodo mogla obrestovati glavnicu.“ Tako je barval bržkone Gabršček sam svoj piruh 18. aprila 1903.

A že 30. maja istega leta je naznanila „Soča“, da se hotel ne zapre in da ga bo upravljal konsorcij domačinov. In res se je našlo deset mož, ki so, posebno na prigovarjanje A. Gabrščeka, prevzeli „Südbahnhotel“ pod imenom „Hotel Südbahn“ v svojo oskrbo ter „postavili v igro vse svoje premoženje,“ dasi jim je Gabrščekova „Soča“ že poprej povedala, da Gorica ni za tako ogromno podjetje in da so imeli prejšnji ho-

telovi lastniki velikansko zgubo in zakaj so prvotni načrt opustili? Ker so začeli — tako piše „Soča“ — prihajati tudi od jako visokih stranij najni glasovi, naj bi ne opustili hotela, ker bi to bilo za mesto in deželo občutna škoda in ker bi visoke osebe, ki prihajajo v Gorico, sicer ne našle stanu primerne stanovanja. Smešni razlogi! O kaki občutni škodi za mesto in deželo ni govora, ker Gorica ima tudi brez hotela „Südbahn“ dovolj „priporočbe vrednih“ hotelov, kakor je trdil tudi „Sočin“ Nemeec v reklamnem nemško pisanem članku. Da bi pa Slovenci zabijali denar v ta vedno pasivni hotel radi tega, ker bi sicer par visokih gospodov ne dobilo stanu primerne stanovanja, tega menda ne more nikdo zahtevati.

S prvim junijem l. 1903 je prevzel konsorcij hotel ter ga vodil do letos v svojo občutno zgubo. Zguba je bila neizogibna, ker Gorica ni za tako ogromno podjetje. Konsortisti so računali na bogate tuje, ki naj bi jim polnili ta ogromni hotel, a tujecev je prihajalo vsako leto manj. Zakaj ne prihajajo tuji v večjem številu v Gorico, je povedala „Soča“ konsortistom že pred sprejetjem hotela. Tudi kasneje je pisala v članku „Mestno gospodarstvo v Gorici“ med drugim to-le: „Gorica je dandanašnji zanemarjena, p tujece so pregnali že pred lepim časom z netaktnostjo in z očitnim kazanjem, da v Gorici ne marajo tujecev. Prah in blato kraljujeta v mestu brezobzirno, tlak je po nekaterih krajih tak, da bi si človek lahko nogo zvinil ob deževju, ki stopa iz mlake v mlako, stavbenege reda ne poznajo nikakega, nikakih modernejših uvedeb ni videti, in priskrbljeno ni niti za vse najnujnejše potrebe, oni primitivni zahodi pa kažejo s svojim ostudnim smradom laški značaj mesta!“

Te lokalne razmere so glavni vzrok,

da ni mogel uspevati hotel, ki je računala na bogate tuje in zdraviščišnike. Podjetju je škodovalo pa tudi to, da ni bilo med desetimi konsortisti niti jednega, ki bi bil imel potrebno strokovno izobrazbo in sposobnost, katero zahteva voditev takega hotela. To se je pokazalo koj pri nakupu električnega avtomobila. Stal je konsortiste ogromno svoto 10 tisoč K, a drdral je največkrat prazen iz hotela na kolodvor in nazaj. „Soča“ ga je sicer hvalila, da vzbuja povsod veliko občudovanje ter ga imenovala „ein Meisterwerk der Wiener Automobilfabrikation“, a letos je povedala, da so kupili avtomobil z že obrabljeno baterijo, s katero nikdo ni znal varčno ravnati in da je zato odrekla službo vsaj eno leto pred časom. Zdaj počiva ta „Meisterwerk“ med staro šaro, le v „Sočinih“ oglasih vozi še vedno „k vsem brzovlakom in po potrebi.“ Res čudotvoren je ta „Meisterwerk“!

Previdnosti je manjkalo konsortistom tudi pri nastavljanju podrejenih oseb. Ravnatelj v hotelu „Südbahn“ je imel 200 K mesečne plače, a bil je, če smemo „Soči“ verjeti, malomaren in nesposoben. Gabršček je vsaj lani pisal: „Derehtarja“ našega hotela „Südbahn“ smo v svojo nesrečo nad eno leto dobro plačevali, da se je mastil na naše stroške ter lenobo pasel... Čulo se je soglasno zabavljanje, da se mož razume v sprejete posle kakor zajec na boben.“

Kar je Gabršček v polemiki z ravnateljem razkrival, je slovesu hotela „Südbahn“ gotovo le škodovalo, dasi je jako zanimivo, da je Gabršček gospodično M. W. poučeval, kako naj se obnaša, dokler se staremu... ne pohladi kri.

Vrezal se je pri nastavljanju hotelovega služabništva tudi g. R. Konjedic, disponent za konsorcij in „Repräsentant des Hauses“. Mož je sicer kavalir od te-

* Pred par dnevi je spet oživel. Op. st.

mena do pete, imejitelj cele vrste javnih in narodnih funkcij, a po poklicu in študijah je prav za prav poljedelec in vinorejec. Trgovina mu ni že pred mnogimi leti prijala in že takrat je bil namenjen odpovedati se trgovstvu. Zato pa smo se čudili, ko je odpotoval l. 1903 v Afriko, kjer se je čez dva meseca mudil v kupčijskih zadevah. V njegovi odsotnosti je zakrivila v hotelu neka podrejena oseba nerednosti v škodo konsorcija, in disponent K. je celo trdil, da bi bil lahko spravil par oseb v zapore.

Umeje se samo ob sebi, da je moral imeti pri takih razmerah konsorcij veliko zgubo. Saj je bilo v hotelu mnogo-krat več uslužbencev nego gostov, tako da so ga mislili merodajni gospodje že zapreti.

Škoda je denarja, katerega so naši domačini zabili v to nesrečno podjetje! Ta zgubljeni slovenski denar bi si bili lahko prihranili ali pa — če so že hoteli — v dobrodelne namene darovali.

Letos je prešel hotel v druge roke. Zdaj hoče svojo srečo poskušati neki Nemeec. Naši konsortisti so se oddahnili in so veseli, da so se iznebili tega „ogromnega podjetja“. Le eden ni še kuriran. Ta je Gabršček, oni isti Gabršček, ki je v „Soči“ sam pisal ali kot glavni urednik vsaj čital, da Gorica ni za tako podjetje, ki je lani priznal, da ima konsorcij s tem velikanskim podjetjem doslej še vedno veliko zgubo. Ta človek kvasi v kljub britki skušnji v članku: Hotel „Union“ — Hotel „Südbahn“, da bi moral Hotel „Südbahn“ ustvariti, ko bi ga ne bilo, in sicer tudi ne glede na rentiranje; zdaj pravi, da je treba za hotel tudi kaj žrtvovati... Žrtvovati! Za koga? Morda za par „visokih gospodov“, da dobé stanu primerno stanovanje? Ali pa morda za tiskarja Gabrščeka, da zasluži

LISTEK

Karamfil s pesnikovega groba.

(Hrvaški spisal A. Šenoa. Poslovenil „.)

(Dalje.)

Da, reče Neža, se nasmehnivši. Torej ob zarji odrinete?

Da. Ali, spomnil sem se, vrniti vam moram „Prešernove poezije“.

Saj se vendar vrnete.

Vrnem se.

Vzemite jih seboj! Čitajte ob Savici „Krst pri Savici“ in mi potem vrnite knjigo!

Dobro. Storim tako.

Sè stolpa se zopet oglasi kladvo. Četrť na dvanajst.

Pozno je že, rečem zamišljen, čas je, da gremo spat.

Saj res, odvrne dekle, jutri morate rano na noge.

Vzdigneva se ter stopava lahkih korakov proti hiši. Bilo je tiho, popolnoma tiho. Nepremično stoji drevje in cvetje, nepremično visoko gora. Priveda do vrtnih vrat.

Torej z Bogom, Nežica, na svidenje!

Dekle se nasloni na steber, nagne glavico, prekriža ročici. Kakor da sniva. In kakor da ji je nekaj šinilo čez mozeg, na mah vzdigne glavo. Pogleda me. V črnem očesu se ji zasveti mesečina. Primem jo za roko. Kakor da bi jo hotelo dekle odtegniti, ali ne odtegne je.

Lahko noč, šepne Neža. Kakor da ji je na očesu zablesteta solza. Primaknem se ji bliže. Začutim njen gorki dih. Nehote se dotaknejo moja usta njenih ustnic. Deklica ne zbeži, njena usta odgovore mojim. Zdrzne se.

Z Bogom, z Bogom, šepeta razvneti, na svidenje!

Da, z Bogom, na svidenje! Dekle odbeži. Mir

in pokoj je kraljeval nad mestecem, in kedar je nočni čuvaj naznanjal polnoč, sem že sanjal — o Neži.

Ko se je drugega dne lesketajoča rosa zaiskrila v jutranjem solcu, sva se že precej bila oddaljila od Kranja proti onim gorskim velikanom, kjer je v davni prošlosti bilo zadnje pribežališče slovenske svobode. Dasi nama je dih jutranje sapice podžigal mlado kri in najinim nogam dajal peruti, vendar v srcu nisem čutil veselja. Težko se človek loči od mesta, kjer je preživel več veselih dnij, in kaj še le jaz, ki sem „gorel in mrl“ za Nežo. Ogleđovaje po raznih krajih sveta krasoto prirode v raznoterih slikah, se nehote udamo nekemu otroškemu koprnenju, nehote zaželimo, da bi mogli enako Bogu povsod in ob vsakem času biti navzočni; a prepričanje, da je ta želja nespametna ter se ne dá izpolniti, nam vzbudi neko bolešno, neveselo čustvo. Nežin poljubček mi je še gorel na ustnicah. Kadarkoli sem si poklical v spomin, kako ji je v mesečini zažarelo črno oko, vselej mi je srce vztrepetalo in besede „Na svidenje!“ so neprestano odmevale v moji duši. Tako zamišljen korakam Albertu ob strani. Včasih stopim hitreje, češ, ako brže hodim proti najinemu cilju, se preje vrnem k Neži. O dekletu nisva spregovorila ni besede, ker sva sila mnogo na njo mislila. Prispeva na Blejsko jezero. Nisem pokrajinski slikar, da bi vam mogel z živimi barvami naslikati ta romantični kraj. Sredi v vencu temnega, z jelovjem obrastlega gorovja leži čisto, podolgovato jezero; krog jezera vidiš število belih zidanic in dvorcev, tam na obali pa stoji cerkev, seveda z rudečo streho. Nekoliko dalje kipi navpik proti nebu visoka skala in vrh nje se dviga star srednjeveški grad. Sredi modrega jezera moli iz jezerske gladine otočič. Tukaj stoji sredi v zelenju na hribčku cerkva device Marije, do ktere se vzpneš po 90 stopnicah. Kjer se sedaj prepeva slava Materi božji, so nekaj slovenske

mladenke darovale žrtve boginji Ladi. To vam je v prozi Blejsko jezero. Kolikokrat sva sedela z Albertom vrh brega, molče motreč to krasno sliko! Kdo bi mogel govoriti, ko se mu pred očmi razvija ta čarobni amfiteater, to srebrno jezero, to modro nebo, te bele zidanice, ti zeleni gaji, ti temni vrhovi, a nad vsem zlato solnce! Zdelo se mi je, da vidim na otoku Ladin gaj, da se iz zelenja beli dim daritve vije pod nebo; zdelo se mi je, da dekleta pleto vence, da pojo miloglasne pesmi, pod vejevjem, ki se razpenja nad njimi, pa se smehlja divna, sramežljiva, krasna, priprosta božica Lada, ta slika in podoba Nežina. Zdelo se mi je, da vidim njo. Zdajci me zbudi zvonček s cerkvice. Nalahko, milo se glasi srebrn zvonček čez jasno vodovje, spričo temnega gorovja podoben čudoviti žalostinki, sličen tugoovanju trpeče duše. Slovenske gore, ste li čule? Slovenska duša, ne drhti li iz tega tankega zvonca stara, starodavna tvoja žalostinka?

Toda dalje, dalje nama je velevalo nemirno srce. In šla sva dalje v strahovito, divje gorovje, v zeleno samoto, kjer ne slišiš človeškega glasu. Čez Bohinjško jezero naju je nesel ribiški čolnič. Voda je čista kot steklo. Solnce sega do dna, igraje na rumenem pesku. V globočini vidiš, kje počiva lesen panj, kje leži gorostasna siva skala, kje šviga brza postrv. S tajinstvenim šumom pljuska voda ob čolnič. Ribič sedi, ribič vesla, ribič molči. Takoj opaziš, da sta mu kumovala veter in burja, da mu je grom prijatelj. Čudno čustvo se te poloti, nagibaš se k vodi, vprašaš ta panj in vprašaš to skalo: Kje vama je vila, čudna, čarovita slovenska vila? Ali še sedi tukaj na dnu steklastega jezera, ko mesečina drhti po mirnih valovih? Ali joka, ali prepeva, ali je umrla? Toda kakor da se mi je iz čiste, lesketajoče se vode nasmehnilo milo dekliško, Nežino lice. In srce mi vzklikne: Še živi vila, še živi!

(Dalje pride.)

nekoliko svetlih kronik z oglasi, reklamo in lepaki in s prodajo slik? Mi smo prizadete gospode še pravočasno svarili pred riskantnimi podjetji. Poznali smo Gabrščka, ki je bil priganjalec pri vseh teh podjetjih, že od nekdaj kot moža, o katerem velja rek: Veliko kokodakanja, malo jajec. Vedeli smo tudi, da ima Gorica še preveč hotelov, in da je imel „Südbahnhotel“ vedno le veliko zgubo, ker Gorica ni za tako podjetje. Zato smo ob nakupu „Südbahnhotela“ merodajne kroge opominjali, naj pazijo, da se ne spremeni Gabrščekov najlepší velikonočni piruh — v klopota. Še posebej smo poudarjali, da se ne sme investirati denar neomejenega jamstva („Trg.-obrtne zadruga“) v kočljivo, nevarno, denarne moči goriških Slovencev daleč presega-joče zidanje, nakupovanje hiš, hotelov itd. Radi tega nas je obsopal Gabršček z lumpi, podleži, grobokopi naroda itd. Tudi „Soča“ z dne 4. nov. t. l. očita „klerikalcem“ peklensko zlobo, satansko hudobijo, škodoželjnost itd. Na te izbruhe Gabrščekove „Soče“ odgovarjamo z vprašanjem: Kako se obrestuje denar „Trgovsko-obrtne zadruga“ in „Goriške ljudske posojilnice“, ki je investiran v raznih podjetjih in hišah? Med tem je tudi tak denar, katerega se držé žilji najnubožnejših slojev našega ljudstva, in nekateri dolžniki „Trgovsko-obrtne zadruga“ plačujejo skoro oderuške obresti! Zato pa na dan z letnimi računih teh podjetij in hiš! Javnost ima pravico izvedeti, kako se gospodarji z zadržnim denarjem. To je tem potrebnejše, ker ima Gabršček, ki je dandanašnji faktotum v „Trgovsko-obrtne zadruga“ in v „Goriški ljudski posojilnici“, o zadrugah krive nazore. On je namreč že opetovano trdil v „Soči“, da ne dá nič, četudi posojilnica, pri svojih hišah zgubi kak tisočak. Isto trdi tudi o „Trgovsko-obrtne zadruga“ glede hotela „Südbahn“. Da se ne sme čisti dobiček zabijati v neplodna, pasivna podjetja, je razvidno iz državnega zakona, na podlagi katerega ste zadrugi (posojilnica in „Trgovsko-obrtne zadruga“) ustanovljeni. § 5. tega zakona namreč določa, da mora zadruga pogodba obsegati določbo o razdelitvi dobička in zgube med posamezne zadrugnike. S tem je rečeno, da morajo zadrugniki dobiti ves čisti dobiček. Če noče zadruga direktno čistega dobička med zadrugnike razdeliti, mora istega p. l. o. n. o. s. n. o. razdeliti. Zadrugnikom bi bilo najbolje ustrezno, če bi zadruga po naložbi primerne rezervnega zaklada znižale obrestno mero za dovoljena posojila. Tako ravnanje bi bilo res zaslužno in primerno namenu zadruga.

Po našem mnenju so požrli „velikonočni piruhi“ že do zdaj le preveč slovenskega denarja; če hoče tiskar Gabršček pri njih še kaj zaslužiti, — slobodno mu! Toda z zadržnim denarjem se deficit raznih podjetij ne smejo pokrивati. Pristojni oblasti priporočamo natančno nadzorovanje gore imenovanih zadrug, da se bodo določbe državnega

Društvo „Arkadija ob Soči“

Spisal Josip Balič.
(Dalje.)

Sicer poglejmo Codellija (o. c. pg. 171) kako piše. On pravi: „Questi (t. j. Muznik) oltre le assidue premure del publico bene, al quale è con raro esempio inteso, trovò tempo onde compilare a vantaggio della nostra patria l'anno 1781 un' opera intitolata: Clima Goritiense, la quale al primo uscir in luce ebbe a sostenere le più ridicole censure di certe vespette, che senza aver fatto peranco il pungiglione tentarono di punzecchiarla. Trovò egli nell' accademia agraria, di cui è degnissimo membro, un appoggio molto valvole a rintuzzare l' orgoglio de' mordaci ed ignoranti Zoili di Arcadia sonziana“. Codelli je bil sam Arkadeč, pa je bil vendar odločno na strani Muznikovi.

Društvo Arkadija je gojilo le pesništvo, zato so se okolo njega zbirali zlasti leposlovci, mej njimi tudi takrat

zakona v zadržništvu natančno izvrševale in da ne bodo zadržniki trpeli škode zaradi Gabrščekovih spekulacij.

Dopisi.

Iz Kronberga, 4. decembra. —

Težka je ura slovesa, ko se poslavlja od nas človek, ki je živel med nami več let, ki je bil kakor naš in kojega smo iskreno ljubili. Tako je bilo, ko se je z ginjivimi besedami poslavljajal prečastiti g. Anton Pahor od naše občine, v kateri je služboval 11 let v najlepši slogi s svojimi občani. Bil nam je celo to dobo skrben, dober in ljubezniv oče, ki nam je znal svetovati v vsaki zadevi, pomagati v vsaki stiski in z lepimi besedami podučiti in posvariti vsakoga. Neumorno se je trudil in posvetil vse svoje moči v blagor in korist svoje občine. Njegovo delovanje je bilo vsestransko plemenito, nesebično in človekoljubno — torej vse le v prid drugim. Bil nam je dober pastir, kateri je lahko rekel: „Jaz dam življenje za svoje ovce“. Kot ud gospodarskega sveta se je tudi pokazal pravega moža brez vsakih sebičnih namenov. Ponosni smo lahko, da smo imeli tega moža med nami celih 11 let. Ko se je v cerkvi zadnjikrat poslavljajal od nas ter nam s krasnim govorom s solzami v očeh predstavljajal vso svojo preteklost med nami preživelo, tedaj so tudi nam solze genutja silile v oči in težko, težko nam je bilo slovo od ljubega, predobrega gospoda. In kaj mu hočemo po žalostnem slovesu zeleti družega, kakor vse najboljše med novimi dahovljani — tem pa čestitati, da so dobili tako dobrega dušnega pastirja. Nas je zapustil, ali njegovi zlati nauki, ki jih je širil med nami celih 11 let, niso padli na nerodovita tla. — Prišel je drug vrtnar, prečastiti g. Ivan Sedej, od katerega upamo in smo že prepričani, da bode nadaljeval sveto delo svojega prednika, ter z enako vnostjo sejal v naša srca zlata semena, ki bodo rodila tudi zlat sad. Zato naj nam bode naš novodošli dušni pastir najsrčneje pozdravljen. V miru, zadovoljnosti naj mu med nami teko leta v dolgo večnost — kjer bode enkrat lahko rekel: „Obilo sem sejal, a tudi obilo žel“.

Politični pregled.

Ministerski predsed. baron Gautsch si je nakopal s svojo nameravano volilno preosnovo vse polno sovražnikov, in sicer v vrstah onih mož, ki so bili do sedaj najboljša podpora in zaščita vsaki vladi. Vse veleposestvo, bodisi konservativno, ali pa tudi ustavoverno, se vzdiga proti baronu Gautschu, grozeč mu, in isto tako hudi so na njega poljski poslanci, kateri je poslala v poslansko zbornico poljska zlahta.

V gosposki zbornici so brali baronu Gautschu v soboto hude levite, in cela zadeva postaja vedno bolj zanimiva, posebno ako se misli, da baron Gautsch ne dela na svojo roko, ampak da ima za seboj krono, ki se je še zadnje dni opetovano in odločno izrekla za volilno

v Gorici bivajoči pesnik Lorenzo da Ponte. Tudi Goldoni in Casanova sta se mudila takrat v Gorici oziroma v bližnji Furlaniji. Pravi učejniki pa so še nadalje ostali pri kmetijskih družbi.

Zdaj še malo o delovanju Arkadečev. V prvem začetku je bilo seveda največje navdušenje in objavil se je bil marsikak pesniški umotvor. Ko so se bili pa že nekaj let javni uradi vsled političnih sprememb prenesli iz Gorice v Trst, preselilo se je tja obenem tudi mnogo Arkadečev uradnikov, in društvo je začelo hirati. Premestili so pozneje tudi društvo samo v Trst, kar pa ni nič pomagalo, ker je bil Trst takrat še manj italijanski, nego Gorica. Arkadija je torej zaspala, nje bogato knjižnica pa je dobila v roke mestna občina. Tukaj naj bi tedaj g. Bratina malo pobrskal ter nam potem kaj pozitivnega poročal o tem društvu. Morda tiči tam tudi za naše slovstvo kaka drobtina.

Prvi slovstveni pojav Arkadije je

preosnovo na podlagi splošne volilne pravice. Saj so vendar prinesli razni listi prav zadnje dni zaporedoma par cesarjevih izjav v prilog splošne volilne pravice, ne da bi jih kak list demontiral.

Če je pa res, da je cesar odločno za volilno preosnovo, kakoršno je obljubil baron Gautsch v prvi seji sedanjega zasedanja posl. zbornice, kakor tudi gosposke zbornice, potem velja upor onih strank, ki so protivne omenjeni volilni preosnovi, ne le samo Gautschu, ampak tudi kroni. Koliko resnega pa da je na takem uporu, prepričali se bomo v kratkem času. Vlada je predložila namreč obema zbornicama zakonski načrt glede proračunskega provizorija, ki pride na dnevni red, koj po dovršeni debati o Gautschevi izjavi. Že danes pa pišejo nekateri listi, da hočejo stranke, ki so protivne volilni preosnovi, izraziti nezaupanje baronu Gautschu s tem, da mu ne bodejo hotele dovoliti provizorija. Potemtakem bile bi takozvane državo vzdržujoče stranke, ki bi se uprele proti najnujnejšim državnim potrebščinam.

Gosposka zbornica.

Razburjenje med nekaterimi člani gosposke zbornice radi govora ministerskega predsednika Gautscha, v katerem je odkrito nastopil za volilno reformo in izjavil, da je bolje sedaj dati splošno in enako volilno pravico, nego potem, ko bi se jo moralo dati, je velikansko, tembolj, ker čutijo, da mora imeti za seboj jako trdno zaslonbo, če si upa tako odločno govoriti. V soboto ob 1. uri popoldne je gosposka zbornica pričela debato o Gautschevi izjavi. Oglasili so se kot govorniki grof Thun, knez Auersperg, dr. Lamasch, dr. Matuš, Plener, Pininski in knez Karol Lobkowitz. — V svojem govoru je grof Thun dejal, da je min. predsednik potreboval dva meseca, da je izpremenil svoje mnenje. Zato je govornik izgubil tudi prejšnje zaupanje vanj, ker državna ladja ne sme biti zapupana krmilarju, ki v najkrajšem času izgubi svojo smer. Za Gautschev govor so tvorili resonanco demonstrantje z dne 28. nov., vlada se pa mora ogibati vsakega vpliva od zunaj, ker sicer se mora dvomiti o njeni trdnosti. Če se hoče splošna in enaka volilna pravica pri nas vpeljati z ozirom na Ogersko, naj bi se počakalo, kak uspeh bo ondaj imela. Nikakor pa ne bo imela splošna in enaka volilna pravica kak zdravilen vpliv na Avstrijo, kakor misli Gautsch, ravno nasprotno, nezdrava bo, in oni, ki hoče povzročiti take nezdrave razmere, mora biti od vlade odst. njen. — Tako ostrega opozicijskega govora še ni bilo slišati v gosposki zbornici. Stari grofi in baroni so govorniku živahno ploskali. Za Thunom je govoril grof Auersperg istotako jako ostro ter izjavil, da je Gautsch kapituliral pred ulico, in da je pred ulico pobegnil.

Minister Pientak opstapl.

Poljski minister rojak Pientak je podal demisijo in ni bil več navzoč na otvoritvi gosposke zbornice. Pientak je odstopil, ker je prišlo med njim in poljskim klubom do spora radi volilne reforme.

Zopet pasivni odpor železničarjev na državnih železnicah?

„Hlas naroda“ poroča, da nameravajo železničarji na državnih železnicah zopet prizoriti pasivni odpor. Razdraženi so, ker uprava ni še izpolnila nobene svojih obljub, izvzemši one splošnega pomiloščenja. Železničarji na severnočeških progah pritiskajo na

bila menda knjiga naslovom: „Fasti Goriziani di Sua Eccellenza Il Signore Signore Rodolfo Coronini etc.“, ki je izšla v Gorici l. 1780 v treh zvezkih. V predgovoru se izrečno omenjajo nekateri prvaki Arkadije, seveda pod izmišljenimi društvenimi imeni. Sicer glej o tem Claricini-jevo knjigo „Gorizia nelle sue istituzioni“, kjer so str. 388 po Dellabonu dodana izmišljenim imenom tudi prava imena imenitnejših Arkadečev.

Pisec teh vrstic hrani v zbirki svojih knjig tudi neke, žal, da nepopolne odlomke pesniških umotvorov, katere je izdaval Arkadija. In sicer pred vsem nek nemški slavospev Kobencu in njegovej hiši. Koncem slavospeva je citati to-le opazko: „Gutgeheissen von Everiscus Plateensis der Arkadischen Gesellschaft an der Isnitz Pro Vicestuos, den 13. März 1782“. Društvo je imelo namreč dva censor-ja, ki sta rokopise pregledo-

*) Spominjam se, da sem nekje čital jednako pesem iz onih časov tudi v slovenskem jeziku. Žal mi je, da je nisem našel.

izvrševali odbor, da takoj proglasi pasivni odpor. Osobje na postajah Most, Duhce, Vjeza in Plzen hoče takoj pričeti s pasivnim odporom, ne da bi počakalo na proglasitev. Kako so železničarji razburjeni, dokazujejo dejstva, ker so med postajama Osseg in Oberleutensdorf poškodovali železniški tir. Z ozirom na navedena dejstva je načelnik železniške organizacije brzojavno napisal želez. ministarstvo, naj takoj izpolni obljube.

† Baran Kraus.

Člen gosposke zbornice Karol baron Kraus, bivši sekijski načelnik v ministerstvu za vnanje stvari, je v nedeljo popoldne v Millstadtu umrl.

Uradno glasilo v obrtnih zadevah.

Trgovinski minister je naznanil obrtnemu odseku, da se ustanovi povzoru industrijskega sveta obrtni odsek in začne s 1. januarjem izdajati uradno glasilo v obrtnih zadevah.

Narodnost na dunajskih visokih šolah.

Glasom statističnih podatkov je bilo v zimskem semestru 1903/04 na dunajskem vsučilišču 5278 Nemcev, 282 Čehov, 220 Poljakov, 60 Malorusov, 681 Jugoslovanov, 177 Ital., 43 Romanov, 23 Madjarov in 271 drugih narodnosti. Na dunajski tehniki je bilo 1939 nemških dijakov, 61 Čehov, 127 Poljakov, 13 Jugoslovanov, 8 Malorusov, 48 Madjarov in 45 ostalih narodnosti. Na viši poljedelski šoli je bilo 238 Nemcev, 220 Nemcev, a na akad. miji umetnosti 233 Nemcev in 43 Nenemcev.

Kriza na Ogerskem.

V petek je bil ogerski ministrski predsednik Fejervary pri cesarju. Ne ve se, kaj je v tej avdienci cesar odobr. in kaj ne. Govori se o Fejervaryjevi demisiji. Fejervary bo o avdienci poročal ministrskemu svetu, potem se pa zopet poda k cesarju. — Kdšut se je nakrat izjavil za splošno in enako volilno pravico. Košut je prišel v petkovo sejo koalicije in je svoje stališče pojasnil. Nekateri se boje, da to koalicijo razbije. — V budimpeštanski komitatni hiši je veliko razburjenje, ker se je uradnikom naznanilo, da se jim vsled ustavljenih dotacij ne izplačajo plače. Plače dobe le, če priznavajo novega substituta, višjega notarja Römerja, in izjavijo, da se pokore njegovim poveljem. Uradniki bodo imeli sejo in sklepali, ali naj Römerja, priznavajo ali naj ustavijo delo. Nadžupan grof Lassberg je izjavil, da bo le tistim uradnikom izplačal plače, ki se pri njem oglase. Dosedaj tega ni storil noben uradnik. Grof Lassberg je tudi izjavil, da bo vsak uradnik suspendiran, ki se bo uprl, da noče delati.

Štrajk na Ogerskem za 19. decembra.

Socijalna stranka je sklenila za dan 19. decembra, povodom otvoritve državnega zbora generalni štrajk, ako se ve stranke ne izjavijo za splošno volilno pravico.

Radi veleizdaje obtoženih hrvaških poslancov.

Te dni je v hrvaškem saboru poslanec čiste stranke prava Tomac govoril proti reški resoluciji. Vmes je baje kričal pristaš reške resolucije posl. Tuškan, da hoče s pomočjo Mažarov razbiti Avstrijo. Slične medklice so napravili tudi nekateri drugi poslanci. Ban je takoj ustal in protestiral. Sedaj se poroča iz Zagreba, da je državno pravdništvu dvignilo obtožbo proti vsem onim poslancem, ki so izustili kaké razžaljive klice proti cesarju in habsburški rodovini, tožbo radi razžaljenja veličanstva, večina pa menda hoče tožene poslance izročiti sodišču.

vala ter jih imela odobriti, predno so se natisnili. Pod imenom „Everiscus Plateensis“ je pri društvu deloval Marcij grof Strassoldo. Spisal je nekaj poezij in šaloiger, v katerih se pojavlja tako zvana „stille bernesco“. V tem stilu je pisana zlasti njegova komedija: „La forza dell' educazione ed il disinganno.“

Dalje sledi v moji zbirki panegirik naslovom: „La gare d'affetto, gli affettosi gareggiamenti praticati tra le due non meno Reali, che serenissime case d' Austria e di Gorizia. Di D. Giov. Giacomo d' Ischia Nobile Goriziano“. Ta slavospev pa se je bil natisnil v Vidmu že l. 1660, torej ni delo Arkadije. Kako je prišel v zbirko arkadičnih spisov, si ne vem drugače tolmačiti nego, da je prvotni lastnik teh spisov dal posamene brošurice skucaj zvezati, kar se že na prvi pogled spozna.

(Dalje pride.)

*) Sicer glej o tem Codelli-jevo knjigo str. 206—207.

Škandal na instalaciji velikega župana v Komornu
Ko je bil v sredo v municipalni skupščini zaprišežen Geza Kubinyi, je grof Nikolaj Zichy vrgel proti njemu tintnik, ne da bi ga bil zadel. V nenavzočnosti državnega pravdnika je veliki župan sam radi tega dogodka pričel preiskavo ter zaključil skupščino. Členi municipalnega odseka, ki so ostali v dvorani, so pozvali orožnike, naj gredo iz dvorane, kar se je zgodilo.

Protiaradni izgredi v Rimu.
V četrtek zvečer so priredili anarhisti in socialisti na rimskem osrednem kolodvoru velike protivojaške demonstracije. Med vojaške novince, ki so se nameravali odpeljati k svojim četam so razdeljevali med nje hujskajoče protivojaške letake in jih nagovarjali, naj ne izpolnjujejo svoje vojaške dolžnosti. Policija je prejela 18 oseb in zaplenila mnogo izvodov hujskajočih tiskovin.

Atentat na nemškega cesarja.
V sredo, ko se je peljal nemški cesar po železnici v Gornjo Šlesijo, je zapazil neki železniški čuvaj na črti Vratislava - Brieg, da je bil na nekem mestu železniški tir poškodovan, kar je takoj naznanil svojim predstojnikom. — Vlak je imel zaradi tega pa le majhno zamudo, ker so kmalu popravili železniški tir. Zatrjuje se, da je bil tir namenoma poškodovan, da bi vlak, v katerem se je vozil nemški cesar, skočil s tira.

Upor Hererov premagan.
General Lindequist je brzojavil svoji vladi v Berlinu, da je upor Hererov v Južni Afriki popolnoma premagan.

Dogodki na Balkanu.
Iz Belegrada poročajo, da je srbski minister za vnanje stvari dobil kolektivno posvarilo od zastopnikov Avstro-Ogerske in Rusije, naj se Srbija vzdrži vsake akcije v Makedoniji. Temu opominu so se pozneje pridružili tudi zastopniki drugih vlasti. Minister je baje zagotovil, da si bo Srbija vedno prizadevala, da svoje postopanje ohrani v soglasju z nameni evlvesti.

Tudi delavstvo se je začelo intenzivno gibati v prestolnici Srbije. Socialisti namerjajo prirediti demonstracijo v masi po avstrijskih izgleh proti novemu zakonu o delavskih zadrugah, kateri zakon smatrajo škodljivim za interese delavstva. In če bi skupščina vsprejela ta zakon brez sprememb, ki jih zahteva delavstvo, misli poslednje proglasiti generalni štrajk.

Spopadi med turškimi vojaki in Črnogorci.
Ob meji okrožij Plava in Rugovo so turški vojaki iz svojih strelnic streljali na črnogorske pastirje ter so jih več ranili. Črnogorci so odgovorili in ubili dva vojaka. Zveze so pretrgane. Mešana komisija je odposlana, da vzpostavi red in da kaznuje krivce.

Dogodki na Ruskem.
Glasom poročili, dospelih iz Petrograda je ustavljen promet pomorskega brzojava z Dansko. Tudi brzojavni promet s Finsko je pretrgan. Brzojavni uradniki na železnicah se branijo vsprejemati vladne in privatne brzojavke. Izjavljajo pa, da hočejo še odposiljati brzojavke, ki se nanašajo na promet vlakov. Ako brzojavni uradniki to službo ustavijo, kar je pričakovati vsak čas, se mora ustaviti tudi promet vlakov.

Vse napredno časopisje zahteva, da odstopi minister notranjih stvari, Durnovo, ki je odgovoren, da se je položaj poostiril. Splošno se govori, da se bodo v prihodnjih dneh vršili veliki dogodki. Socijalni demokratje in revolucionarji hočejo uporabiti to priliko, da proglasijo splošni štrajk na vsej črti. Vlada je sklenila, da brezobzirno uduši vse upore. Izvzemši mnogoštevilnih oddelkov patrolj konjeništv, kozakov in pehote imajo alice normalno lice. Prebivalstvo se oskrbuje z živili. Te dni je bilo 25 mož telesne garde Preobraženskega polka aretovanih, od teh je bilo 15 interniranih v Petropavlovsko trdnjavo. Že nekoliko dnij se raznašajo listi in časopisi.

O dogodkih v Sebastopolu sta dospeli dve brzojavki. Prva od admirala Čuknina je datirana od 30. nov. o polnoči ter pravi: „Revolucionarne stranke so računale na vseh, mornarji in vojaki so zagotavljali, da bi smeli predložiti svoje zahteve in ob tem ostati zvesti carja. Delavec v pristanišču je revolucionarni odbor pod smrtno kaznijo zapovedal, da morajo ustaviti delo. Nato so vsi delavci ustavili delo. Vojaško gibanje je odstranjeno, revolucionarno pa še ne.

Druga brzojavka, ki je dospela o sebastopolskih dogodkih, je od generala Möller-Zakomelskega in se glasi: Vojaški punt je ponehal. — Čete so se vedle izvrstno. Nad 2000 puntarskih vojakov je vjetih. Vedenje prebivalcev zlasti

Židov in revolucionarjev, je vznemirljivo. Isti zasramujejo in groze častnikom.

Seljenje ruskih Židov v južno Ameriko.
Kakor poročajo iz Ojese, se Židje v velikem številu selijo od tamkaj. Tudi iz druge Rusije je opaziti, da se Židje v veliki množini izseljujejo. Večina njih odhaja v Argentinijo, kjer se nahaja mnogoštevilna židovska naselbina, ki jo je zasnoval Žid Hirsch.

Rusko-poljsko pobratimstvo.
Povodom petdesetletnice smrti poljskega pesnika Mickiewicza je mestni predsednik krakovski prejel od vserske zveze brzojavko, v kateri se izraža želja, naj bi se kmalo izpolnile sanje pesnikove o svobodi in pobratimstvu obeh narodov. Mestni predsednik se je v svojem odgovoru zahvalil in izrazil svoje veselje.

Domače in razne novice.

Imenovanje v sodni stroki. — Simeon Lettich, viši sodni svetovalec, pridodeljen c. kr. deželnemu sodišču tržaškemu in dosedaj voditelj c. kr. okrajnega sodišča je premeščen v istem svojstvu na višesodišče; Henrik Cazafora, c. kr. svetovalec na deželnem sodišču je imenovan višim svetovalcem na istem sodišču. — C. kr. sodni pristav v g. Sežani dr. Biasotto je stopil v pokoj. C. kr. avskultant g. dr. Ščitomir Dolenc je premeščen iz Kobarida v Sežano. V Kobarid pa pride c. kr. avskultant g. dr. Peter Caneva.

Imenovanje v finančni stroki. — Finančni konceptni praktikant Dr. Makso Böhm je imenovan finančnim konceptistom v X. činovnem razredu.

Poštni ravnatelj v Trstu, g. dvorni svetnik Felicetti je vložil prošnjo za upokojenje.

Smrtna kosa. — V Renčah je umrl na svojem posestvu včeraj ob 1. uri pop. g. Josip pl. Degrazia, bivši tamošnji župan. Pogreb bo jutri ob 3. uri popoldne.

V Gorici je umrl v soboto sodni sluga g. Miha Cvetrežnik. N. p. v m.

Semenj sv. Andreja. — Včeraj, na semenj sv. Andreja, smo imeli v Gorici prekrasno vreme. Zato pa je prišlo v Gorico vse polno ljudi iz vseh delov dežele. Tudi prodajalcev najrazličnejšega blaga je bilo letos več kot lani. Živine so prignali na semenj prav lepe in jako mnogo glav. Posebno je bila živahna kupčija s prašiči. Da je bilo tudi za razvedrilo dovolj preskrbljeno z raznimi „komedjami“ in drugimi takimi rečmi, razume se samo ob sebi.

Razpisani službi v sodni stroki. — Na okrožnem sodišču v Gorici je razpisano mesto kancelista v XI. plač. razredu. Prošnje je predložiti predsedništvu tega sodišča najdalje do 31. decembra 1905. Prosilci morajo dokazati, da so položili z dobrim uspehom prvi pisarniški izpit in da so večji deželni jezikom.

Na okrajnem sodišču v Voloskem je razpisano mesto začasnega pisarja z dnevnic 2 K 40 stot. Prošnje je vložiti do 20. decembra predstojništvu tega okrajnega sodišča.

Malopridnež. — Pri 75-letnem Andreju Boškiju in njegovi ženi 73-letni Magdaleni je bival neki Peter Medved, mlad človek, ki se mu neče nič delati, pač pa dobro živeti in pohajati. V petek po kosilu zahteval je Medved od stare Magdalene, da mu da ista kakih 70—80 novcev, da bi šel za nje pit. Ker mu stara Magdalena ni hotela dati denara, začel jo je malopridni Medved pretepati. Da se ji ni kaj hujšega pripetilo, sta morala stara Boškin k sosedovim, in se tje je prišel Medved ter jima žugal, da ju ubije. Ta stvar je prišla do ušes policije, ki je Medveda zaprla.

Nesreča. — Železniškemu delavcu Tomažu Doljanu od Sv. Lucije padel je pred osmimi dnevi velik kamen na desno nogo ter močno poškodoval prste na njej, tako da mu je svetoval zdravnik, naj bi šel v Gorici. Doljan pa ni ubogal zdravnika, ampak delal je naprej še kakih osem dni. V soboto pa ga je zmagala bolečina in pripeljali so ga v tuk. bolnišnico, kjer mu bodo morali nogo odrezati.

V Kobaridu je bil vnovič izvoljen županom večletni župan g. Josip Rakovšek. Podžupani so gg.: Ivan Kurinčič iz Sužidu, Anton Juretič iz Kobarida, Franc Urbančič iz Kobarida, Ivan Gruntar (Špičk) iz Kobarida Franc Miklavčič iz Kobarida in Ivan Volarič s Svina.

Iz Ročinja nam pišejo: „Marijina družba“ je priredila preteklo nedeljo igrokaz „Dve materi“. Udeležba je bila

naravnost ogromna, posebno iz Kanala jih je prišlo veliko.

Gospodom iz Kanala se družba v prvi vrsti zahvaljuje, i za dovoljen materialni uspeh.

Tatvina v cerkvi. — V noči od nedelje na ponedeljek udri so neznanj tatovi v cerkev sv. Ivana. V cerkvi so razbili šipo, ki pokriva kip matere Božje, ter odnesli dva uhana. Nato so ti malopridneži vžgali 17 sveč, odprli s silo tabernakel, vzeli iz monštrance sv. hostijo, jo pojedli ter nadomestili monštrance s križem. Lopovi s tem niso bili še zadovoljni, ampak ponosnažili so povrhu še cerkev. Ni to lep sad današnjega napredka, ki dela vso čast vsem pridigarjem modernega napredka, ki pa ni pravzaprav nič drugega, nego zdivjanost in poživinčenje!

Društvo sv. Cecilije za goriško nadškofijo. — Zborovanje se je vršilo 23. nov. po določenem programu, a izvršilo se je deloma. Prvi del vsprejeda, slovesna sv. maša, petje, je bil popoln; vsi so bili izredno zadovoljni in so se o petju pohvalno izrazili; vspeh je bil krasen! Drugi del — zborovanje — je pa bil nepopoln, ker se niso izpeljale vse točke. Sporočim torej na kratko, kar se je obravnavalo in določilo.

Pri zborovanju pozdravi msgr. dr. Sedej navzoče s prisrčnimi besedami, se zahvali za lepo in ginljivo petje; glede odbora, izvoljenega za izpeljavo določil v „Motu proprio“, pravi, da je bilo njegovo prizadevanje brezvspešno; a društven odbor se je trudil, da zadosti svoji nalogi, kar mej drugim kažejo muzikalije, katere je društvo podalo svojim udom.

Tajnikovo poročilo omenja dveh odborovih sej, v katerih se je obravnavalo o glasbenih publikacijah, ob enem zboru, in tudi, kako se pričuti tradicionalnemu koralu. Publikacije — predigre, lavret lit., odgovori pri slovesni sv. maši — sta se veliko trudila g. D. Fajgelj in preč. g. Kokošar. — V zadnjem času petje v goriških cerkvah vrlo dobro napreduje.

G. msgr. Sedej predlaga, naj se pošlje pozdrav obč. zboru cecilij društva v Ljubljani, kar se zgodi takoj.

G. župnik Kokošar priporoča, naj društvo izda koralne Intr. kom. za največje praznik, kar se pa odloži z ozirom na to, ker namerava č. g. Kimovec prirediti podobno izdajo; na ta način se prihrani nepotrebno delo.

G. Kokošar omenja, da pripravlja g. Fajgelj lepe fagirane, tematično izdelane medigre, ki pridejo v kratkem, a g. dr. Sedej pripomni, da bi bolje kazalo, prej izdati primerne, lahke, kratke kadence.

G. Kosec stavi predlog, naj se naroči že izišla izdaja trad. koral „Kyrjale“, in se petje vravnva tako, da bo moglo ljudstvo v petju sodelovati tudi pri slovesnih mašah. Lepa misel, le težko izvedljiva in to tem bolj, ker se ne vemo natanko, kako prepevati trad. koral; zato se sklene na predlog msgr. Sedej-a in g. župnika Kokošarja, naj se prirediti koralni kurz, pokliče kak zvedenec v tem petju, ki bi pokazal, kako naj se izvaja trad. koral, da se pritegnejo temu tudi drugi predmeti cerkv. glasbe, da bi bila tedaj ti prireditvev nekaj podučevalni tečaj, ki se ima vršiti v primernem času, najbolje pred pustom, ko razni gospodje niso toliko z drugim delom zadržani. — Odbor se pooblasti, da v tem oziru potrebno in primerno ukrene in podrobnosti ob času naznani. Po končanem kurzu se vrši pravi občni zbor z volitvijo novega odbora, kar sedaj ni bilo mogoče. Na to je bilo zborovanje zaključeno.

Na veselo svidenje tedaj pri kor. kurzu in obč. zboru! P. A. V.

Roman „Nebesa“. — Naprošeni smo objaviti: Prvo poglavje socialnega romana „Nebesa“ je dotiskano in je dobiti za ceno 2 K v zvezkih. Dobiti je tudi vezano v radeče ali svetlo višnjevo platno za ceno 2 K 40 vin. — Ker je s tem prvim delom nekako zaključeno teoretično vprašanje o ekzistenci nebes kot sedežu Stvarnikovem, se ta del za more smatrati kot samostojna knjiga, ki napravi vezana jako dober utis. — O vsebini tega, na velikih idejah zasnovanega romana se čujejo že zdaj posamezni ugodni glasovi od strani književno izobraženih mož. A roman postaja čimdalje tem bolj zanimiv in je le od razširjenja prvega dela odvisno, da roman kmalu nadaljuje. Vezano prvo poglavje je prav prikladno tudi kot božično darilo priljubljenim osebam. — Naroča se pri upravi romana „Nebesa“ v Radovljici, Gorenjsko (Kranjsko), bodisi posamezna poglavja ali za več naročnikov skupno proti naročnini ali povzetju. — Rojaki, pohitite z naročbo prvega dela

„Nebes“, da zamore čim prej izhajati drugo jako zanimivo poglavje „Dokument“.

Dostavek: Okoli 400 gospodov, ki so prejeli prvi zvezek na ogled, zvezka niso vrnili, niti se naročili, kar v ožgled visokim tiskovnim stroškom provzročja upravi veliko gmatno škodo. Dotični gg. so torej naprošeni, da čim prej dopošljejo naročnino za prvo poglavje, ali vrnejo zvezek nepoškodovan.

„Legljonarji“ v Trstu. — Dramatično društvo v Trstu priredi v nedeljo, dne 10. decembra 1905 v gledališčni dvorani „Narodnega doma“ v Trstu predstavo, na kateri gostuje g. Anton Verovšek, režiser „Dramatičnega društva“ v Ljubljani. Predstavljal se bodo „Legljonarji“. Igra s petjem iz Napoleonovih časov v 4 dejanjih. Spisal Fran Govekar Godbo vglasbil Viktor Parma. Začetek ob 8. uri zvečer. — Prihodnja predstava v nedeljo, dne 17. t. m. „Rokovnjači“, gostuje g. A. Verovšek.

Varnost na tržaskih ulicah. — V Trstu se od dne do dne vedno bolj množe tatvine in ropi. Človek ni varen pred tatvino zalego niti po belem dnevu in tudi na najboljdenejših ulicah ne. V soboto n. pr. je šla gospođična Gorgo, hči policijskega komisarja v Miljah ob 8. uri zjutraj po ulici S. Lazzaro, ki je jako obljadena. Hkratu pristopi k nji neki človek, ji segne z roko v žep ter ji odnese denarnico, v kateri je bilo 32 kron. Popoldne so prijeli nekega težeka, ki je na sumu, da je izvršil omenjeni rop. —

Žalostna poroka. — Dne 23. novembra se je v Poreču poročil neki Ivan Colautti, ki se nahaja tam v preiskovalnem zaporu, ker je štirikrat z nožem nevarno ranil kmeta Antona Ritošo. Iz zapora spremila sta v cerkev Colantija dva orožnika in spremljal ga je tudi jeden stražar. V cerkvi ga je čakala nevesta. Po dokončanem cerkvenem opravilu odvedli so Colauttija zopet v zapor, dočim je šla nevesta sama domov.

Dr. Trumbič — župan spljetski. — V sredo se je v Spljetu vršila volitev mestnega župana. Pred volitvijo so se pojavili trije kandidati za župansko stolico, dosedanj župan V. Milič, dr. A. Trumbič in dr. E. Grgič. Da na volitvi ne pride do borbe med pristaši teh treh kandidatov, so se pred volitvijo mestni zastopniki posvetovali med seboj. Na konferenci se je večina izrekla za dr. E. Grgiča. Ko je pa ta volitev odklonil, zjediniilajse večina za dr. A. Trumbiča, ki je bil tudi izvoljen spljetskim županom.

Koliko tobaka se porabi na vsem svetu? — O tem je sestavila vlada Zedinjenih držav precej natančno statistiko. Številke povedo najprej težo porabljenega tobaka v posameznih deželah, potem pa težo tobaka za posamezno osebo: Zedinjene države 440,000.000 funtov skupno — 540 funtov na osebo; Nemčija 201,753.000 — 344; Rusija 150,244.000 — 110; Francija 84,393.000 — 216; Anglija 83,278.000 — 195; Avstrija 78,755.000 — 302; Ogerska 47,905.000 — 242; Belgija 45,373.000 — 611; Italija 34,549.000 — 105; Mehika 18,870.000 — 139; Kanada 15,400.000 — 274; Avstralija 10,158.000 — 259. Konzum vseh 12 dežel 1,209,678.000 funtov povprečno 279 za osebo.

Loterijske številke.

2. decembra.

Dunaj 35 90 78 79 68
Gradec 45 75 35 78 36

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Tržne cene.

Za 100 kg.

Kava: Ceylon K 294 — do 300—
„ Portorico „ 260 — „ 280—
„ Santos „ 210 — „ 230—
Slakdor „ 76 — „ 80—
Otrobi debele „ 12 — „ 14—
„ drobne „ 12 — „ 13—
Petrolij v sodu „ 42 — „ 43—
„ zaboju „ 13 — „ 13 50

Moka ogerska:

št. 0 K 29-80 št. 1 K 28-60 št. 2 K 27-40
„ 3 „ 26-20 „ 4 „ 25-40 „ 5 „ 23-80
št. 6 K 22-40.

Anton Ivanov Pečenko Gorica

priloga svojo veliko zalogo pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov; plzenskega piva »prazdroj« iz sloveče češke »Mešanske pivovarne«, in domačega žganja I. vrste v steklenicah, kojega pristnost se jamči.

Zaloga ledu katerega se oddaja le na debelo po 50 kg naprej

Vino dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstrijsko-ogrske države v sodih od 56 l naprej.

Cene zmerne. Postrežba poš-tena in točna. M M M M M M

Rojaki! Spominjajte se o vsaki priliki „Šolskega doma“.

Dr. Reach

v bolnišnici sv. Roka v Budapešti, je v vseh slučajih povračujočega se telesnega zaprtja in slabotnega želodčnega živčnega delovanja s presenetljivo ugodnim uspe-

(oujeľapno ipnt)
želodčno tinkturo

G. Piccoli-ja, dvornega založnika Nj. Svet. in lekarja v Ljubljani.

Ena steklenica velja 20 vinarjev in se vnanja naročila z obratno pošto irz šujejov.

Pozor!

Podpisani priporočam čč. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi svojo

prodajalno

kolonijalnega blaga. V zalogi imam kavo vseh vrst, različne moke iz Johmanovega in Majdičevega mlina, dalje imam različne pijače, kakor francoski konjak, pristni kranjski brinovec, domači tropinovec, izvrsten rum, maršalo, malaga, istrjanski refošk, kavo in vžigalce družbe sv. C. in M., testenine Znidarič & Valenčič itd. Več vrst olja. — Pošilja se po pošti najmanj 5 kg. —

Josip Kutin

v Gorici.
Semeniška ulica 1

Jak. Šuligoj

urav. c. kir. drž. železnice
Gospoška ulica št. 25

Priporočam svojo zalogo raznovrstnih žepnih in stenskih nihalnih ur na zvon z donečim glasom za gostilne, kavarne, dvorane itd. po jako nizkih cenah. Vsako popravilo izvrši hitro, dobro in po ceni. Za vsako uro 1-letna garancija. Cenike razpošilja brezplačno.

Nadalje priporočam šivalne stroje najboljše vrste po tvorniških cenah, a ne kakor posredovalci.

KOLENDAR ZA KMETOVALCA

spisal državni mlekarški nadzornik
J. LEGVART.

Prepotrebni ročni zapisnik za slov. kmet. podružnice, posestnike, trgovce, mlekarje itd.

VSEBINA:

Koledar za l 1906. Pošne do- ločbe. Zivinoreja. Mlekarstvo. Vinoreja. Kletarstvo. Sadjere- ja. Živinodravništvo. Važne postave. Zapisnik knjigovod- stva. Zapisnik za beležke.

Cena močno v platno ve- zane knjižice z žepnicama 1 K 80 h, s pošto 2 K.

Pri naročilu od 10 komadov višje se razpošilja poštine prosto, na kar opozarjam po- sebno kmetijske podružnice.

Naroča se pri založništvu

Ivan Bonač,

Ljubljana.

Ivan Kravos

priporočam svojo

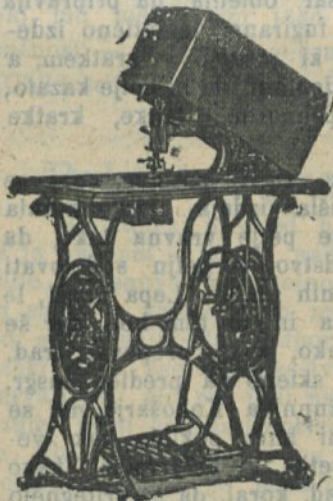
sedlarsko delavnico

v Gorici

na Kornju št. 11.

Fani Drašček,

zaloga šivalnih strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na teden- ske ali mesečne oboroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporočam se slav. občinstvu.

I. Primožič

slovenski optikar, Gorica
ulica Vetturini 3,

priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko zalogo

optičnih izdelkov

in sicer vsake vrste očal, barometre, toplomerje, zdravni- ške toplomerje, daljnogledne yage za vino, žganje itd.

Sprejema naročila in popra- ve in pošilja na dom.

Ferratin in Ferratose

(tekoči Ferratin)

najboljše krepičilo

malokrvnosti

in bledici,

od zdravnikov najlop- leje priporočeno. Fer- ratin je v zvezi z be- ljakom, sestavljen je- leznat hranilni preparat.

Povečuje tek in

zboljšuje prebavo.

Nenavadni uspehi

Dobri se v lekarnah

C. F. Boehringer

und Söhne

Mannheim - Waldhof.

„Narodna tiskarna“ priporočam vizitnice.

Samo enkrat

poskusi

naj vsakdo kupiti svoje potrebščine pri tvrdki

J. Zornik, Gorica, Gosposka ulica 7,

in nikdar več ne bode iskal drugod boljšega, lepšega in kakovosti primerno cenega blaga, kakor se tu dobi.

Došle so uže zadnje novosti modnega blaga za

jesensko in zimsko se- zono v nedosegljivi izberi

kakor: krasni okraski za obleke najnovejše mode, čipke, ovratniki iz čipk, bordure, svile, pasovi itd. Raznovrstno belo in Jaeger-perilo, rokavice usnjate in cvrtnate, nogavice, krasne ovratnice, hlačniki, žepne rute, solnčniki, dež- niki, moderci, predpasniki, domači čevlji itd. Zaloga je preskrbljena z vsemi potrebščinami za g. šivilje in krojače, kakor, igle, cvrtn, svile, fodre, gumbe, trakove itd. Raznovrstno blago za vezenje itd.

„Goriško vinarsko društvo v Gorici“

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

ima v svojih bogatih zalogah in prodaja M M M M M M M M

**naravna in --
pristna vina --**

iz Brd, Vipavskega in s Krasa. Razpošilja na vse kraje od 56 litrov dalje. Uzorci vina pošiljajo se na zahtevo. Cene so zmrne, postrežba točna in realna. Sedež društva je v Gorici, ulica Barzellini šte. 22.

Prava radost

za vsako gospodinjso so testenine Znidarič & Valenčiča, ako pozna različne načine izdelovanja za juho, prikuho in močnato jed.

„Centralna posejilnica“

registrovana zadruga v Gorici, ulica Vetturini hiš. šte. 9.

Posojuje svojim članom od 1. novembra 1905 dalje: Na mesečna od- plačila v petih letih in sicer v obrokih, ki znašajo z obrestmi vred, za vsakih 100 K glavnice 2 K na mesec.

Posojuje svojim članom od 1. aprila 1905 dalje: na menico po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo pa po 5% z 1% upravnega prispevka za vsacega pol leta. Obrestna mera za hranilne vloge ostane nespremenjena.